

Vzkříšení jedinečného harmonia. Struny podzimu přidávají mimořádný koncert.

Praha, 20. 9. 2021 – Struny podzimu rozšiřují svůj program o mimořádný koncert **MIKYSKA/HÁBA: ŠESTINOTÓNOVÉ HARMONIUM** ve spolupráci s Ostravským centrem nové hudby a Prague Quiet Music Collective. V pátek 15. 10. 2021 od 20.00 hodin v Anežském klášteře budou mít posluchači jedinečnou možnost slyšet naživo vzácný nástroj – šestinotónové harmonium. Na koncertě zazní jediná sólová skladba pro šestinotónové harmonium průkopníka mikrotonální hudby a vizionáře Aloise Háby. Ve světové premiéře bude uvedena také kompozice lana Mikysky pro harmonium a elektroniku, první sólová skladba pro tento nástroj po více než 90 letech. Obě skladby zazní v interpretaci Miroslava Beinhauera, jediného koncertního hráče na šestinotónové harmonium na světě.

„Při představě čtyřicetiminutové skladby pro šestinotónové harmonium si asi mnoho lidí představí náročné matematické cvičení. Skladba In je ale vlastně spíš meditativní zážitek. Název vyjadřuje základní metaforu: sólové harmonium se ocitá ‚uvnitř‘ elektronického partu, který obsahuje hlavně terénní nahrávky, ale i další nahrávky harmonia, litofony, zvuky elektromagnetického záření nebo pingpongový míček v tibetské míse. ‚Uvnitř‘ se ale ocitá i posluchač: uvnitř harmonií, rytmů, melodií, časů, prostředí,“ přibližuje své dílo lan Mikyska.

Šestinotónových harmonií a skladeb pro ně napsaných není na světě mnoho. Ze tří exemplářů ve sbírkách Národního muzea – Českého muzea hudby je ve funkčním stavu pouze nástroj z dílny Augusta Förstera postavený v roce 1937. Existence těchto harmonií je naprosté většině hudebníků i skladatelů utajena a většímu rozšíření a zájmu jistě nepomáhá ani komplikovanost hry a jejich neobvyklý zvuk. Dnešnímu posluchači nástroj naznačuje, jakým způsobem uvažoval jejich vynálezce **Alois Hába** a jaké byly tehdejší zvukové možnosti. Hába byl jedním z průkopníků mikrotonální hudby v evropském i světovém měřítku. Jeho aktivita mimo jiné zahrnovala i vývoj speciálních nástrojů ve čtvrttónovém i šestinotónovém systému – klavíry, klarinety, trumpety, flétny i právě šestinotónové harmonium. Hába tento nástroj použil ve své šestinotónové opeře *Přijď království Tvé*, jejíž světovou premiéru produkovalo Ostravské centrum nové hudby v roce 2018 (právě zde proběhlo první setkání Miroslava Beinhauera s tímto nástrojem), a složil pro něj jedinou sólovou skladbu, *Šest*

kusů pro šestinotónové harmonium nebo smyčcový kvartet, op. 37 (1928), která bude v rámci tohoto koncertu poprvé provedena v Praze.

Skladatel a hudebník **Ian Mikyska** je iniciátorem projektu, který přivádí tento jedinečný nástroj do sféry živého umění a dokazuje, že i z muzejních exponátů lze učinit žijící součást naší hudební kultury. Jeho kompozice představí harmonium v nečekaně kontemplativní poloze doplněné světelným designem v podmanivém prostředí Anežského kláštera.

„Zvláště v případě tak jedinečného nástroje je skvělé, že jsem měl možnost skladbu vytvořit v přímém a každodenním kontaktu s nástrojem, a využít tak nejen ladění, které je relativně snadno uplatnitelné teoreticky, ale i specifické fyzické vlastnosti nástroje. Celé léto jsem docházel do Českého muzea hudby, kde jsme se s Mirkem Beinhauerem stali dvěma živými exponáty: skládající skladatel, respektive cvičící hudebník,“ doplňuje Mikyska.

MIKYSKA/HÁBA: ŠESTINOTÓNOVÉ HARMONIUM	
Kdy	Pátek, 15. 10. 2021 20.00
Kde	Kláster sv. Anežky (Anežská 12, Praha 1)
Vstupenky	https://goout.net/cs/mikyska-and-haba-sestinotonove-harmonium/szhwoas/
Program	Alois Hába: Šest skladeb pro šestinotónové harmonium nebo smyčcový kvartet, op. 37 Ian Mikyska: In (světová premiéra) Po koncertě budou následovat Q&A o šestinotónovém harmoniu s Ianem Mikyskou a Miroslavem Beinhauerem.
Interpret	Miroslav Beinhauer – šestinotónové harmonium
Light design	Tomáš Morávek

Koncert se koná za finanční podpory **Fondů EHP 2014–2021, Program Kultura a Ministerstva kultury České republiky.**

Partnerem koncertu je **Národní muzeum – České muzeum hudby.**

Mediálním partnerem je **Český rozhlas.**

Biografie

Ian Mikyska (*1994) je skladatel, který se většinou pohybuje na okrajích zvuku – tvoří instalace, videa, knihy, divadlo. Vystudoval skladbu na Guildhall School of Music & Drama v Londýně, studoval také na Centru audiovizuálních studií FAMU a Universität der Künste v Berlíně. V současnosti dokončuje magisterské studium režie alternativního a loutkového divadla na DAMU. Jeho skladby provádělo mnoho ansámbků i sólistů v Čechách i zahraničí, včetně Ostravské bandy, Klangforum Wien či Isang Yun Tria. Spoluzaložil ansámbl Stratocluster, je uměleckým vedoucím souboru Prague Quiet Music Collective, vydal knihu *Partitury pro čtenáře*, působí jako překladatel z češtiny do angličtiny a zástupce šéfredaktora časopisu Czech Music Quarterly.

Miroslav Beinhauer (*1993) se věnuje sólové a komorní hře na klavír a jako jediný na světě také hře na šestinotónové harmonium. Zaměřuje se především na hudbu 20. století, hudbu soudobou a mikrotonální. Momentálně je centrem jeho zájmu Alois Hába a jeho klávesová tvorba. Je studentem doktorského programu na JAMU, absolvoval stáže na Universität für Musik und darstellende Kunst ve Vídni či na School of Arts v belgickém Gentu. Byl účastníkem festivalů v ČR, Belgii a Polsku. Vystupoval s Janáčkovou Filharmonií Ostrava, Filharmonií Hradec Králové, je členem Ostravské bandy. Podílel se také na speciálních projektech jako například na 24hodinovém provedení skladby *Vexations* Erica Satieho na festivalu Moravský podzim či světové premiéře šestinotónové opery Aloise Háby *Přijď království Tvé* na festivalu Dny nové opery Ostrava, kde hrál obtížný part na šestinotónové harmonium. Ve světové premiéře nahrál jediný sólový opus Aloise Háby pro šestinotónové harmonium *Šest skladeb pro šestinotónové harmonium, op. 37*.

Alois Hába (1893–1973) byl jedním z prvních mikrointervalových skladatelů a teoretiků. Jeho kompoziční dráha započala ve Vídni, kde od roku 1914 studoval skladbu u Franze Schrekera a stal se součástí okruhu stoupenců Arnolda Schönberga. V roce 1922 vydal v češtině významný text o mikrointervalech: *Harmonické základy čtvrttónové soustavy*. Na světové hudební scéně se Hába poprvé ocitl provedením jeho čtvrttónového Smyčcového kvartetu č. 3 na festivalu v Donaueschingenu v roce 1923. Po mnichovské premiéře čtvrttónové opery *Matka* v roce 1931 se Hába stal jedním z nejznámějších avantgardních skladatelů své generace. V roce 1933 byl jmenován profesorem na Pražské konzervatoři, kde založil Oddělení čtvrttónové a šestinotónové hudby.

O organizátorech

Od svého založení v roce 1996 si festival **Struny podzimu** vydobyl pověst jedné z nejvýznamnějších hudebních událostí v České republice. Program osvětluje vztahy mezi klasickou a soudobou vážnou hudbou, jazzem, hip-hopem a elektronikou. Opírá se o impulzy napříč hudebními obdobími a žánry a zprostředkovává svému publiku unikátní a intimní zážitky na různorodých festivalových scénách v Praze. V roce 2021 proběhne jubilejní 25. ročník festivalu.

Ostravské centrum nové hudby vzniklo v roce 1999 díky iniciativě Petra Kotíka původně jako instituce pořádající bienále Institutu a Festivalu Ostravské dny. Činnost OCNH se postupně rozšířila na založení smíšeného sboru Canticum Ostrava, mezinárodního komorního orchestru Ostravská banda, festivalu nové opery New Opera Days Ostrava. V roce 2017 vznikl jako rezidenční symfonický orchestr Ostravských dnů Ostrava New Orchestra. Kromě výše zmíněných festivalů pořádá OCNH též mimořádné koncerty a turné a vydává odborné publikace, včetně CD.

Prague Quiet Music Collective je nový ansámbl, jehož záměrem je prezentovat současnou hudbu, která věnuje zvýšenou pozornost tichu a jemným detailům zvuku. Pětičlenný kolektiv pod uměleckým vedením Iana Mikysky dbá nejen na neotřelou koncertní dramaturgii, ale také na vytvoření jedinečného prostředí pro poslechový zážitek. Středobodem první sezóny Prague Quiet Music Collective je šestinotónové harmonium, pro které vzniká hned několik nových skladeb.

Kontakt pro média:

Nikola Štefková
Prague Quiet Music Collective
nikola@pqmc.cz
+420 608 000 485

Press kit a foto:

www.pqmc.cz/cs/press-kit

Více informací na:

www.strunypodzimu.cz

www.pqmc.cz

www.newmusicostrava.cz

www.ianmikyska.com

www.miroslavbeinhauer.com

